

Naše socialistično zdravstvo

hoče poiskati letos vse tuberkulozne bolnike v okraju

Ena najhujših in najbolj pogubnih bolezni na vasi in v mestu je jetika. Jetika je množično obolenje. Računamo, da je v našem okraju približno 1.600 ljudi bolanih na sveži jetiki. Skoraj vsaki deseti mrliče je žrtev jetike.

Tuberkuloza je socialna bolezen. Stevilno bolnikov je odvisno namreč od vseh družbenih nevedstosti kot so: slaba telesna odpornost, naporno delo, nezdrava hrana, nezdravo stanovanje itd.

Ravno zato pa, ker je tuberkuloza množična in socialna bolezen in ker imamo danes dovolj možnosti za uspešno in radikalno borbo proti njej, tuberkuloza ne more biti več stvar bolnikov in poklicnih zdravstvenih delavcev, temveč je postala važen problem vsega ljudstva.

Tuberkuloza ni podedovana bolezen, temveč je pridobljena v toku življenja. Širijo jo jetični bolniki, okužujejo se pa oni, ki so postali zaradi nepopolnih življenjskih pogojev ali socialnih prilik kot pravimo, telesno neodporni. Obolenjajo zlasti oni, ki so kulturno zaostali in ne poznajo nobenih pravil o zdravem ali higienskem načinu življenja.

V našem okraju je dovolj prvih in drugih. Mnogo je sejalcev tuberkuloznih klic, mnogo je telesno izčrpanih in oslabilih, še več pa je v zdravstveno vzgojnem smislu nekulturnih ljudi. Tuberkuloza ni nobena neprepredljiva bolezen, temveč je imamo toliko, kolikor je sami hočemo imeti. Pljuvanje na tla, kašljanje, kihanje in govorenje v človeka, tesna, zamazana in neprečiščena stanovanja, neupoštevanje osebne in razne druge higijene, naporno delo pod nezdravimi pogoji, nedovoljna prehrana, pijančevanje, množični pojavi oslovskega kašlja, prehlajenih pljuče in ošpic pri otrocih, slaba obleka in obutev, zanikrnost in otopelost ljudi, nepoučenost ljudstva o vzrokih, pogledih in možnostih borbe proti najhujšim boleznim, vse to so momenti, ki imajo zelo važno vlogo pri širjenju tuberkuloze v našem okraju.

Mnogo nevarno jetičnih ljudi hodi med nami, ko sploh ne vedo, da so jetični. Saj so splošni znaki jetike kot na primer zbadanje, pokašljevanje, zvišanje temperature, znojenje, neječnost in hujšanje mnogokrat spremljevalci tudi raznih drugih nejetičnih obolenj, kakor na primer katarjev, prehladov, revmatizma itd. Jetični ljudje običajno ne čutijo kakih posebnih bolečin.

Jetika je nalezljiva, vendar počasi potekajoča in vztrajna bolezen. Med vsemi ostalimi boleznimi jih umre največ za jetiko.

Socialistična družba tega ne more več trpeti. Kot napredna družba se dobro zaveda, da je njena bodočnost odvisna od zdravega naroda, ki ga ne bodo ogrožale socialne bolezni, ker je oblast v rokah, ki delajo v interesu delovnega človeka in je tudi v njenem lastnem interesu splošno blagostanje vsega delovnega ljudstva. V socialistični državi so pa tudi dane vse možnosti prave sistematične in uspešne borbe proti tuberkulozi s skupnim napori ljudske oblasti, strokovnjakov in vsega delovnega ljudstva.

Ko smo z gigantskimi koraki napredovali v obnovi in gospodarski graditvi, smo prišli tako daleč, da danes že lahko žrtvujemo težke milijone za protituberkulozno borbo. Danes so dani pogoji za uspešno zaščito ljudskega zdravja. Danes se že lahko lotevamo jetike pri korenini. Socializem daje nam vsam v mestom vedno večjo možnost zdravstvene zaščite pred množimi boleznimi.

Mnogo večjega pomena je namreč preprečevanje bolezni, ki ga lahko izvaja socialistično zdravstvo s pomočjo ljudske oblasti masovno nad celim okrajem, kot pa dragoceno in nesigurno zdravljenje posameznikov v bolnicah.

Eden od najuspešnejših preprečitvenih ukrepov v borbi proti tuberkulozi je množično rentgensko pregledovanje na vasi s pomočjo posebne metode, ki se imenuje fluorografska preiskava (preiskava na luč). S takšno posebno in zelo praktično metodo odkrijemo na lcu mesta vse jetične bolnike na vasi, nakar jih pošljemo na brezplačno zdravljenje v dispanserje, bolnice in sanatorije, njihove svoje in njihovo okolico pa na ta način zavaruje pred nadaljnjim okuževanjem.

Socialistična država pa razpolaga tudi z učinkovitimi socialnimi ukrepi za odстранje revščine, zaostalosti in slehernega socialnega zla, med katerim je množičen pojav tuberkuloze ali jetike eden največjih.

Edino socialistična ljudska oblast je sposobna zavezati to veliko ljudsko narečje. Z uresničenjem dobrih ekonomskih in socialnih pogojev bo množično razbolovanje na tuberkulozi postalo samo redek pojav. Socialistično zdravstvo nudi našemu ljudstvu najnovejše

pridobitve v odkrivanju in pobljanju mnogih socialnih bolezni, med katerimi so ravno kužne bolezni najbolj zastopane. Ljudstvo naj popolnoma zapu našemu zdravstvu in naj opusti vsa praznovanja in mazaštva. S pasjo mesto ne bomo ozdravili tuberkuloze, pa tudi ne z rožami in vražami. Jetika je trdoživja in zahrbtna bolezen, pa zato rajši zaupajmo našim zdravnikom, ki imajo vse možnosti, da s svojim znanjem in primernimi sredstvi brezplačno ugotovijo vsako tuberkulozno obolenje ter ga začnejo pravočasno zdraviti. Naši socialistični zdravniki so tihi in neutrudljivi borci proti obolenjem in proti smrti.

V ptujskem okraju bodo letos v mesecu juliju in avgustu posebne zdravstvene ekipe presvetile s specialnimi rentgenskimi aparati v vseh vaseh prebivalstvu pljuče, srce in ostale organe prsnega koša ter na ta način odkrivale nevarna prsna obolenja, v prvi vrsti seveda pljučno tuberkulozo. Do sedaj se je dogajalo, da je mnogo tuberkuloznih bolnikov prišlo k zdravniku prepozno, potem, ko so že okužili številne svoje in ostale prebivalce svoje bližnje okolice. Pa tudi zdravljenje tuberkuloze je mnogo manj uspešno ali pa celo nemogoče, če dobimo bolnika v poznem štadiju obolenja. Tudi to je eno od mnogih znamenj kulturne zaostalosti ljudstva, če se bolniki prepozno javljajo svojim zdravnikom. Od slej naprej mora biti pri nas drugače. Letos bomo praktično odkrili vse tuberkulozne bolnike v celém okraju:

one z že razpadajočimi pljuči, kakor tudi vse začetne stadije tuberkuloznega pljučnega obolenja. Marsikateri od pregledanih bo razočaran, ko bo zvedel resnico. Kajti nemalo je takih, ki niti ne vedo, da so bolni, še manj pa se zavedajo, v kakšni nevarnosti so sami in njihova okolica, ki jo okužujejo. Začetno razočaranje se bo pa spremenilo v prijetno zavest, da je bila njihova bolezen že pravočasno odkrita, kajti od tega zavisi njihova nadaljna zdravstvena usoda. Biti pravočasno odkrit, pomeni imeti možnost 100% ozdravljenja. Mislim, da ne bo človeka v našem okraju, ki bi ne hotel izrabiti takšne ugodne prilike, ki mu jo nudi naša ljudska oblast preko svoje zdrav-

stvene službe. Ker je jetika zelo nevarna družbi, ki ima zaradi tega veliko gospodarsko in kulturno izgubo, se zdravstvo ne more zanašati na bolnika samega, niti na njegovo okolico, pa tudi ne sme čakati, da se oglasi pri zdravniku sam, ali, da ga pošljejo na preiskavo njegovi sorodniki ali prijatelji, temveč je dolžnost zdravstvene službe same, da si na terenu poišče bolnika. Samo rentgenski žarki nam dajo zanesljiv odgovor na vprašanje ali je kdo na pljučih bolan ali ne. Zato pa s rentgenskimi aparati ven na deželo med naše ljudstvo. Sele na ta način bomo dobili zanesljivo sliko o dejanskem stanju tuberkuloze na primer: v naših revnih Halozah, na bogatem ptujskem polju in v z šmarnico poraščenimi Slovenskimi goricami. To pa nam bo tudi omogočilo pravilno porazdelitev dela naše protituberkulozne službe.

Za vsako veliko akcijo je pa potrebna temeljita predpriprava ali organizacija in prepričevalna propaganda. Naše delo moramo izvesti 100%. Vsem ljudem v okraju je treba pojasniti velik pomen letošnjega množičnega rentgenskega pregleda pljuče. Na splošno ne bo težko pridobiti ljudi za to akcijo saj je vsak radoveden, kakšna je pod nepristranskimi rentgenskimi žarki videti njegova notranjščina.

Letošnja fluorografska akcija spada med najmočnejše orožje v borbi z jetiko v ptujskem okraju.

S to akcijo bomo odkrili verjetno na stotine novih doslej nepoznatih tuberkuloznih bolnikov, ki jih bomo pravočasno spravili k zdravljenju, skrajšali njihovo nesposobnost za delo, pripravili jim in njihovim družinam mnogo nevarnih tuberkuloznih bacilov in slednjič prekinili začarani krog, v katerem se jetika širi.

Jetika — to vemo z vso gotovostjo — je bolezen, ki se ne da spraviti s sveta. Nekatere napredne države so že mnogo prej začele s takimi masovnimi rentgenskimi pregledi pljuče in rezultat tega je bil: tuberkuloza je začela rapidno padati, tako da pri njih danes tuberkuloza ni več eden od najvažnejših zdravstvenih problemov. To bomo dosegli tudi v ptujskem okraju, naši republik in zvezni državi.

Pred okrajnim mladinskim festivalom v Ptuj

Mladinski dnevi ozir. festivali, ki so bili predvideni po okraju, so se po večini že izvršili. Za vse te festivale lahko trdimo, da so bili v glavnem dobro pripravljene, kar lahko sodimo po zadovoljstvu ljudi, ko so se iz teh festivalov vračali domov. Marsikateri je morda pred festivalom dvomil, češ kaj bo mladina napravila, ko je pa gledal programe, ki jih je mladina, seveda s pomočjo starejših ljudi z izkušnjami, pripravila, je lahko z zadovoljstvom ugotovil, da že več časa kaj takega v dotičnem kraju ni bilo. Vse to kaže, da mladina lahko marsikaj napravi, če se ji nudi pomoč in se jo zna zainteresirati.

V nedeljo 15. t. m. si bomo lahko ogledali med drugim še tak festival v Središču in Ormožu.

Ze od meseca aprila naprej je mnogo govora in tudi priprav za okrajni mladinski festival, ki se bo vršil v tem mesecu, 21. in 22. junija. V okviru okrajnega festivala si bomo lahko ogledali razne zanimive stvari. Nastopala bodo kulturno-umetniška društva. Videli bomo »Razvalino življenja« od Finžgarja po IZUD Cirkulane, pravljico igrano »Pastirček in princeska«, ki jo bodo igrali pionirji iz Cirkovec, »Planinsko rožo«, ki jo bo igral SKUD »Anton Ingolč« iz Majšperka, »Kralj na Betajnovi«, ki jo bo igral IZUD iz Gorišnice, itd.

V soboto 21. junija 1952 bo ob 20. uri zvečer akademija s slavnostno otvoritvijo na Titovem trgu. Na akademiji bodo nastopali pionirji iz Mladice, mladina iz gimnazije Ptuj, mladina iz šole učencev v gospodarstvu Ptuj, mladina iz glasbene šole Ptuj (violina solo, klarinetista, pevski zbor itd.), pionirji iz šole Breg itd.

Glavni spored festivala bo pa v nedeljo 22. junija. Ze v ranih jutranjih urah bo igrala godba budnico po Ptuj, nato bo pa napad na Ptuj in obramba z uličnimi borbami. Sodelovali bodo mladinci predvojaške vzgoje, PAZ, rezervni oficirji itd. Po izvršenem napadu bo ob 7. uri pred Mladiko zbor vseh, ki bodo nastopali na festivalu (predvojaške, gasilcev, članov telovadnega društva »Partizan«, PAZ itd.), mladinskih aktivov in pionirjev. Od tu bo krenila povorka na Titov trg, kjer bo kratek govor, podeljevanje diplom

in pohval najboljšim centrom oz. aktivom in raznim igralskim in drugim skupinam, ki so se najbolje pripravili za festival v svojem centru.

Po tem svečanem delu festivala bo do 12. ure kulturni spored na Titovem trgu, kjer bodo nastopili raznih pionirskih, mladinskih in mešanih pevskih zborov iz mesta in okraja, folklorni skupin (med njimi tudi folklorna skupina pod vodstvom Koržeta iz Cirkovec in folklorna skupina iz Markovec), raznih orkestror, harmonikašev itd.

Poleg tega sporeda se bodo vršila tudi druga tekmovanja, kot okrajno tekmovanje strelecov, šahovsko tekmovanje, nogometne tekme, motorne in kolesarske dirke itd.

Popoldne bodo na fizikalnem stadionu v Ljudskem vrtu fizikalni nastopi. Nastopala bodo vsa telovadna društva »Partizan« iz okraja, gasilci in gasilke s prostimi vajami, mladinci predvojaške vzgoje pa z vajami s puškami.

Od 17. ure dalje bo ljudsko rajanje v Ljudskem vrtu. Nastopala bosta z novim programom tudi Marulek in Matjašek.

V okviru festivala bo trgovska mreža organizirala veliki sejem z bogato izbiro vsakovrstnega blaga. Odrpote bodo vse trgovine trgovskega podjetja »Preiskrba« Ptuj.

Na velikem srečolovu, katerega dobitki bodo vredni nad tri sto tisoč dinarjev, boste lahko polkuzili svojo srečo. Za par dinarjev boste lahko dobili svinjo, ročno uro., moški plašč, obleko in razne druge lepe dobiteke.

Vstopnina na vse te sporede, razen gledališča, je 10 din., s katerimi si boste nabavili značko. Zato pohitite in si čimprej nabavite pri mladinskih aktivih značke festivala. V kolikor jih še ti nimajo, naj jih takoj nabavijo na OK LMS v Ptuj. Kdor pa ne bo imel prej možnosti za nabavo značk, si jo bo lahko preskrbel na okrajnem festivalu.

Podrobnejši program festivala bo objavljen v naslednji številki Ptujškega tednika.

Sklepi zasedanja OOOF Ptuj nakazujejo pot kmečkemu združništvu

Po referatu predsednika okrajnega odbora Osvoobodilne fronte za ptujski okraj tov. Tramska na zadnjem zasedanju dne 4. junija, ki smo ga objavili v zadnji številki, se je razvila živahna diskusija. Stevilni diskutanti so razpravljali o mnogih problemih kmečkih zadrug, kmečkih delovnih zadrug ter različnih drugih. Nekateri so se zavzemali za to, da bi družba podpirala predvsem tiste, ki iz lastnega nabiga hočejo dvigniti in izboljšati proizvodnjo sredstva, drugi so razpravljali o organizacijskih oblikah živinorejskih združenj, naslednji zopet o združnih ekonomijah. Mnogo diskutantov je bilo iz Haloz in ti so govorili o obnovi vinogradov ter o vprašanjih, ki so s tem v zvezi. Diskutantni

s Ptujškega in Dravskega polja so razpravljali tudi o pašnikih in gozdvih, ki so jih pred ustanovitvijo KDZ upravljali KLO, oz. še prej občine in ki so bili pozneje dodeljeni KDZ.

Sicer pa je vsebina diskusije glede teh vprašanj razvidna iz sklepov zasedanja, ki jih prav tako dobesedno objavljamo.

Pred zaključkom diskusije je bilo še govora o razrešitvi odbornika okrajnega odbora OF Hrca Franca iz Dornave, katerega so sovaščani na množičnem sestanku razkrinkali kot sodelavca okupatorja. Zaradi tega in v zvezi s prestopki iz bližnje preteklosti je omenjenega OOOF soglasno sklenil izključiti.

Sklepi:

CK KPJ je s svojim pismom o delu na vasi že lani v jeseni opozoril na nekatere bistvene probleme naše graditve socializma na vasi. OOOF okraja Ptuj ugotavlja, da so se naše politične in gospodarske organizacije, predvsem pa odbori naših množičnih organizacij ter Upravni odbori KZ in KDZ premo poglobili v vsebino pisma CK KPJ, niso ga v dovoljni meri tolmačili našim delovnim kmetom in jih tako pripravljali na nujno aktivno borbo za izvedbo nalog. Ta neaktivnost je omogočila raznim reakcionarnim ostankom, predvsem pa zagriznim klerikalcem, ki jim je napredek našega gospodarstva trn v peti, da širi lažno propagando o napačnih poteh naše socialistične graditve in tako hromi delovanje naših ljudskih množic.

Da se odpravijo slabosti v dosedanjem delu, zlasti da lahko množične organizacije izvedejo široko politično akcijo in da se začne intenzivno uvajati nova gospodarska načela, sprejema OOOF sledeče sklepe:

I.

Uspehi naše graditve v industriji so danes tolikšni, zlasti po prevzemu naših gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih, da se v njih že razvijajo pravi socialistični odnosi. V kmetijstvu smo na tej poti le malo napredovali, ker se proizvodnja ni bistveno dvignila — niti pocenila. Nujna zahteva socialistične graditve na vasi so moderna kmetijska gospodarstva, ki bodo z uporabo vseh naprednih gospodarskih metod dvigala kmetijsko proizvodnjo. Pri tem je najti oblike, ki ne bodo kmeta z administrativnimi ukrepi silile k ustvarjanju takih kmetijskih gospodarstev, temveč take, za katere se bodo delovni kmetje ob spoznanju ekonomske nujnosti sami — prostovoljno odločili. Elementi neenakopravnosti so še močno usidrani — tako v kmetijski proizvodnji kakor v odnosu med mestom in vasjo. Dvig kmetijske proizvodnje v smeri industrijskega nivoja pa je predpogoj za odpravo neenakopravnosti in za dvig življenjskega standarda.

II.

Splošne kmetijske zadruge morajo predstavljati osnovne enote socialistične graditve na vasi. KZ mora biti ustanova kmetov na vasi, ki ščiti njihove interese, jim z uporabo strojev modernizira proizvodnjo, spravlja njihove pridelke na trg in jih usposablja za tržno konkurenco. Preko svojih odsekov mora oskrbovati svojim članom čim boljše semena in plemenito živino, skrbeti za selekcijo živine, z uvajanjem novih nasadov in drevesnic ter trsnice obnavljati vinograde in sadovnjake. Ustanavljati je treba take odseke, ki odgovarjajo gospodarskemu območju zadruge. Posebno pažnjo morajo KZ posvečati združnim posestvom, ki jih je treba usposobiti za čim naprednejšo in kvalitetno proizvodnjo, tako da postanejo žarišča moderne kmetijske proizvodnje.

III.

Ze pri ustanavljanju KDZ so se pojavili gotovi nedemokratični pojavi. KDZ niso dale tega, kar je skupnost od njih želela, zato jih moramo ostro kritizirati, ne KDZ kot KDZ, temveč

način njihovega ustanavljanja ter način njihovega notranje ureditve. Sistem nagrajevanja in razdeljevanja pridelkov pod krinko socializma je dejansko uvažal izkoriščanje in neenakopravnost v KDZ. Zadruge do sedaj niso plačevale za zemljo, ki jo je kmet vložil v zadrugo, nobene najemnine, kar je nepravilno, zato je potrebno, da zadruge takoj začno plačevati najemnino. Glede ohišne naj se združniki sami odločijo v svoji zadrugi — a na osnovi svoje zavesti — kolika naj bo ohišnica. Pri KDZ imamo danes tudi razne nekmetijske obrate, katerih se poslužuje cela vas, dobiček pa si delijo samo člani zadruge. Te obrate je treba prepustiti splošni kmetijski zadrugi, katera naj zanje izdela gospodarske račune, ker le tako bodo služili svojemu namenu.

IV.

Kmetijske zadruge morajo čim bolj gospodarsko uravnati svoje poslovanje. Za vsako dejavnost, ki jo podvzamejo, morajo predhodno izdelati gospodarski račun, ki mora biti zelo konkretno preračunan, tako da že vnaprej pokaže, kaj lahko dosežemo in kaj lahko pričakujemo od posameznih vej kmetijskega gospodarstva. Pri sestavljanju gospodarskega računa mora sodelovati čimveč kmetov, v računu pa ne upoštevati samo tista sredstva, ki jih že imamo, ampak tudi vse nam na razpolago stoječe možnosti, rezervno delovno silo, stopnjo lastnih sil, s katero bomo dosegli najracionalnejšo uporabo vseh razpoložljivih moči za doseg socialističnih ciljev. S tem bo gospodarski račun postal tudi mobilizacijsko sredstvo, kmetje bodo videli, kaj lahko dosežejo s svojimi lastnimi silami, zaupali bodo v delovnega človeka-kmeta ali samega sebe.

V.

Pri vsem tem imajo frontne in ostale množične organizacije največjo dolžnost pojasnjevati to široko nalogo vsem delovnemu ljudstvu. Naj naše politične organizacije na vasi vedo, da nimajo in ne morejo imeti drugega dela kot usmerjati tok naše vasi po najkrajši in najhitrejši poti v socializem. Celotno članstvo Fronte in ostalih množičnih organizacij naj bo tisto, ki bo odločalo in sodelovalo pri izvajanju gornjih sklepov ter naj ne dopusti, da bi o njihovih življenjskih pogojih odločali in ukazovali razni spekulanti in reakcionarji, katerim je nujno napovedati neizprosno borbo, v kateri bo zraslo močno kmetijsko združništvo, borbo, v kateri bo zrasla naša socialistična vas.

VI.

Široko politično mobilizacijo pri tem lahko odigra naše časopisje. Zato je potrebno, da frontne organizacije širijo »Ptujski tednik«, list pa bo postal kvaliteten in zanimiv le pod pogojem, če se bo iz njega videlo delo in življenje naših ljudi. Zato naročamo vsem frontnim organizacijam, da pošljajo poročila o svojem delu, poročila o dobro izvedenih delovnih sestankih, o delu upravnih odborov KZ in KDZ itd.

Široko problematiko našega kmetijskega življenja bo prinašal tudi štirinajstdnevnik »Naša vas«, ki ga naj frontne organizacije naroče in priporočajo svojim članom.

Ptujška železniška delavnica je bila pohvaljena

Ptuj, 10. jun. (lk). Danes popoldne so se zbrali vsi delavci ptujskih železniških delavnic na proslavi v železniškem domu, da proslavijo veliko zmago — prejeti so pohvalo od ministrstva za promet FLRJ.

Sestanek in proslavo je otvoril tov. Svesček, predsednik sindikata železničarjev. Nato je spregovoril nekaj besed tov. Papež, ki je pokazal ptujskim železničarjem nadaljno pot polno uspehov, pohvalil njihovo dosedanje delo in njihov trud pri izvršenju plana. Nato je slovesno izročil pohvalo ministrstva predstavnikom železničarjev. Za njim je spregovoril nekaj toplih besed tov. Koren, ki je poudaril, da bodo

moral napeti vse sile, da bodo z uspehom dovršili svoj plan, izpolnili naloge, ki jih jim stavljajo naša Partija, tov. Tito in naše ljudstvo. Takoj za njim je tov. Horvat podal v kratkem vsebino dela, ki so ga opravili lani, poudaril pa je, da se bodo morali še nadalje boriti za svoj uspeh, da bodo lahko s ponosom še nadalje obdržali naslov enega naših najboljših železniških kolektivov. Šef postaje in tov. Nuntič sta tudi z vsem srcem čestitala kolektivu ob njegovem uspehu. V diskusiji so delavci nato sklenili, poslati protestno resolucijo škofu Vovku za njegovo protidržavno delo.

Tako so si ptujski železničarji priborili naslov enega naših najboljših železniških kolektivov in upajo, da ga ne bodo kmalu izgubili.

Uradi in proračunske ustanove ter ustvarjanje lastnih dohodkov

Svet za gospodarstvo pri OLO Ptuj je na svoji seji razpravljalo o proračunskih dohodkih in proračunskih izdatkih OLO. Člani sveta so resno diskurirali o posameznih postavkah predloga proračuna, del diskusije pa je bil posvečen predvsem proračunskim dohodkom in njih ustvaritvi.

Poleg dohodkov iz gospodarstva in dohodkov od prebivalstva, predstavljajo važen vir proračunskih dohodkov tudi sredstva, ki jih ustvarjajo posamezni uradi in proračunske ustanove. To dejstvo po mnenju članov gospodarstvenega sveta ni bilo v dovoljni meri izraženo v proračunih, ki so jih posamezni uradi in ustanove dostavili gospodarstvenemu svetu. Ta ugotovitev velja med drugim tudi za nekatere ustanove socialne in zdravstvene službe.

Bolnišnica v Ptujju n. pr. zaposluje 156 oseb. Predvidela je 100.000 oskrbninskih dni v letošnjem letu. Od tega števila odpade po statističnih podatkih leto 12-15% na nezavarovance, torej na bolnike, ki sami plačajo bolniško oskrbo. Če računamo oskrbninski dan po 500 din, ugotovimo lastne dohodke bolnišnice v znesku 7.500.000 din. Če dodamo k temu še odgovarjajočo vsoto, ki bi jo naj prispevali uslužbenec bolnišnice kot povračilo za stanovanje in hrano, pridemo do dohodkov v znesku nad 8 milijonov din, kar je znatno več od 2.000.000 din, kolikor je planirala uprava bolnišnice. Predvideni dohodki bolnišnice postanejo še skromnejši, če jih primerjamo z izdatki v višini 47.530.000 din, ki so ji po proračunu okrajnega ljudskega odbora zagotovljeni.

Z ozirom na gornjo ugotovitev je gospodarski svet sklenil, da se s proračunskimi sredstvi ravna zares štedljivo

in gospodarsko in da odgovorni organi posvetijo vso pozornost in skrb tudi ustvaritvi lastnih dohodkov.

Podobno nesorazmerje med dohodki in izdatki najdemo v večjih domovih, kjer znaša oskrbnina za otroka skoraj 6000 din mesečno, kar je vsekakor, skromno povedano, visoka številka.

Gospodarski svet je med drugim prišel do zaključka, da so tudi dohodki od zakupa lovskih preizki in bo predlagal LO zvišanje zakupnine.

Glede dohodkov od obcestne trave in sadja je gospodarski svet mislil, da se bodo ti primerno zvišali, če se bo to prodajalo s pomočjo licitacije. Glede tega je dolžnost odgovornih organov oddelka za komunalno dejavnost, da posveti večjo pažnjo temu viru dohodkov.

V teh dneh sestavljajo svoje predloge proračuna tudi ljudski odbori občin in mest. Treba je, da tudi ti temeljito pretresejo vire svojih dohodkov. Ni redek slučaj, da se nahaja v upravi občine kako zemljišče, gramoznica in podobno, kar mnogokrat izkoriščajo posamezniki za neznatno, smešno najemnino, včasih pa celo brezplačno. Dolžnost občinskega ljudskega odbora je, da na področju občine zajame vse te rezerve, ki so jih dosedaj KLO često uporabljali nenačrtno, ali pa se zanje sploh niso zanimali.

Samo nekaj navedenih ugotovitev daje jasne zaključke, da se posamezni organi in ustanove predvsem trudijo ustvariti lastne potrebe glede izdatkov, ustvariti lastnih dohodkov pa čisto zanemarjajo. Gospodarski svet je zato sklenil, da bo strogo kontroliral gospodarjenje s sredstvi ter vodil dosledno borbo za socialistično varčevanje.

Sejem plemenske živine v Ormožu

Ormož, 1. junija (KM) — Dne 29. maja je bil v Ormožu sejem plemenske živine za področje OLO Ptuj. Priglasilo je bilo 51 bikov, 12 krav in 14 telic, vse razen 5 glav pingavske pasme. Živina je bila srednje kakovosti, vendar mnogo boljša kakor lansko leto, iz česar se da sklepati, da trud aglne selekcijskega združenja v Ormožu ni bil zaman.

Sejem je bil dobro organiziran, sejnišče praktično urejeno, pripravljeno so bili okusno izdelani katalogi s celotnim zajetim opisom vsake živali. Ljudska oblast je podprla ta prvi sejem po osvoboditvi v Ormožu potom dražbe, kar se je vsem zelo praktično in zelo koristno za napredek živinoreje. Živinorejci so bili zelo zadovoljni in počašeni vsled udeležbe najvišjih funkcionarjev OLO Ptuj, kateri so potek ocenitve in prodaje zasledovali z velikim zanimanjem.

Bikci so bili ocenjeni: 1 kom. z oceno Ib, 3 kom. z II, 4 kom. z IIB, 6 kom. z IIIa, 4 kom. z III, 13 kom. z IIIB, in 14 komadov z oceno IV. Najboljši 12 mesecev star bik z oceno Ib je bil izdražban za 81.000 din. Od 44 priznanih in ocenjenih bikov je bilo prodanih 37 in to po zadovoljivih cenah.

Prodajalec najboljšega bika je razen 4000 din za živinski fond vložil na hranilno knjižico pri KZ v Ormožu znesek 10.000 din z naročilom, da se uporabi na prvem licenciranju v Ormožu znesek 3000 din za najboljšega negovalca živine (kravarja ali pastirja) soc. sektorja kot nagrado, 3000 dinarjev kot nagrado za najboljšo kravo molznicu ter 4000 dinarjev za živinorejca, ki bo imel na tem licenciranju najlepši in najboljši naraščaj v starosti od 2 do 8 mesecev. Prva nagrada naj se izroči v gotovini, druga in tretja pa v obliki močnatih krmil.

Prodaja potom dražbe, zanimanje okrajnih političnih in upravnih funkcionarjev za napredek naše živinoreje, dosežene lepe cene za bikce in znesek živinorejca za tri nagrade so pomembna spodbuda živinorejcem, da bodo še z

večjo vneto sodelovali s svojim selekcijskim združenjem, zavedajoč se, da je živinoreja temelj kmetijskega gospodarstva, da edino z združenimi močmi in sodelovanjem prej in lažje dosežemo svoj cilj ter zanjemo za svoj trud obilne uspehe.

Končni cilj ormoškega selekcijskega združenja za prvo desetletje je petkratno povečanje rodovniške živine ter zvišanje donosa mleka pri rodovniških kravah za 50 odstotkov. Sprejete obveznosti tega združenja so res velike, vendar so nam delavoljni možje s neutrudljivo ambicijo, ki so se zagrizli v to, da preorjejo to ledino, zadržino jamstvo, da bo postavljeni cilj uspešno tudi doseženi.

Razumljivo je, da zaslužijo taka združenja tudi vsestransko podporo od nadrejenih forumov. Znano je, da se pravilna selekcija ne more uspešno izvajati brez finančnih sredstev. KZ — članice takega združenja bi morale svojo ustanovno finančno podpirati iz sredstev svojih živinskih fondov. Toda so žal ravno ti fondii pri nekaterih KZ zelo pičili ali sploh ne obstajajo, kar je znak za njihovo neagilnost pri sodelovanju odkupa živine in njenih proizvodov. Zelo pohvalno bi bilo, da bi tudi okrajna podjetja, katera se bavijo v glavnem z odkupom in izvozom živine takim združenjem finančno pomagale na ta način, da bi del svojega velikega zasluga (dobička) dala v obliki deviz za nakup plemenjakov v inozemstvu, ter prispevale kak znesek, da bi se mogla vršiti premovanja živine in silino, kar mnogo vpliva in pomaga napredku in izboljšanju naše živinoreje.

Izboljšanje naše živinoreje je brez dvoma velik doprinos za dobrobit naše skupnosti, zato ne bi smeli stati ob strani križanih rok, temveč vsak po svoji moči in možnosti pomagati agilnemu združenju, da čim prej doseže zaželeni cilj.

„Dan učencev v gospodarstvu“ in mladinski festival

Vsako leto se izloča na nižjih strokovnih šolah precejšen del mladine za kvalificirane delavce, ki predstavljajo naši skupnosti novi, v socialističnem duhu izobraženi kader. Ljudska oblast je že takoj po osvoboditvi določila za te mladince ob rednem zaključku šolskega leta »dan učencev v gospodarstvu« z namenom, da pregleda industrijska in obrtniška mladina enoletno delo in si pripravijo delovni načrt za naslednje leto.

V letošnjem letu bo imel »Dan učencev v gospodarstvu« 22. junij toliko večji pomen, ker bo združen s kulturnim praznikom vse mladine ptujskega okraja, tako srednješolske kakor kmečke in delavsko-obrtniške. To bo velika kulturna manifestacija našega mladega rodu, ki se pripravlja v šolah in delavnicah za svoje bodoče ustvarjalno delo naši socialistični skupnosti.

Učenci v gospodarstvu raznih strok vseh šol ptujskega okraja iz svojih šol v Ptujju, Ormožu in Središču pripravljajo kljub zaključku pouka in vestnemu delu za končne izpise okrajno razstavo svojih izdelkov, ki bo odprta ta dan v Ptujju. Izdelali bodo same praktične izdelke bodisi v naravni velikosti ali v miniaturni obliki z namenom, da prikažejo ljudstvu svoje ustvarjalne sposobnosti in spretnosti in s tem svojo zrelost za ustvarjanje potrebnih dobrin.

Ze dva meseca pred zaključkom šole je večina učencev izdelala z veliko vneto tehnične risbe z vsemi potrebnimi oznambami, tako da bomo lahko razumeli pri ogledu razstave ves tehnični in delovni postopek prikazanega predmeta. Na važnost te razstave smo opozorili ob

koncu meseca aprila tudi delodajalca in starše na rednem roditeljskem sestanku, ki so vsi razumeli vrednost in značaj tega prikazovanja.

Vendar se pojavljajo tudi pri tem lepo in koristno zamišljenem prikazu zapreke, katerih glavni povzročitelji so delodajalci. Potem, ko so se učenci že odločili za pripravo nekega izdelka, pa zavirajo izvršitev istega mojstri s tem, da ne odstopajo svojim učencem materiala, da godrnjajo zaradi uporabe strojev in orodja in celo električne energije jim ne dovoljujejo uporabljati. Ta slika nam še vedno kaže, da si nekateri mojstri še niso na jasnem glede naših novih pridobitev, da celo ljubosumno čuvajo za svojimi delavničskimi zidovi svoje znanje, ki pri takih ne more biti najboljšo, da smatrajo svojega učenca še vedno kot predmet izkoriščanja, da ga med ostalim tudi ne uvajajo v težje delovne operacije, ki bi si jih po njih mnenju pridobil učencev šele pozneje. Taki se namreč naravnost boje, da bi prikazovali učencu svoje slabo izdelane predmete in bi tako njih »službo« lahko bi okrnjen. Oni mojstri pa, ki si prizadevajo naučiti mladince vseh dejavnosti, pa komaj čakajo prilike, da bo lahko njih učenec kaj javno prikazal in mu dajo na razpolago ne samo material, orodje in stroje, ampak so tudi živo zainteresirani pri izdelavi predmeta. Lepo izoblikovan in tehnično dovršen izdelek bo najboljšo spretilo takega mojstra in tudi odjemalci bodo naročali svoje izdelke prej pri takem mojstru, kakor pa pri onem, ki pri izdelku ne prikazuje tehnične dovršeno-

Kolektiv Narodne banke v Ptujju - najboljši v Sloveniji

Ptuj, 2. junija, Preteklo soboto je bila v sejni dvorani MLO Ptuj kratka svečanost na kateri so zastopniki Republiškega odbora sindikata uslužbenecv državnih ustanov ter Centrale Narodne banke iz Ljubljane izročili priznanja delovnemu kolektivu podružnice Narodne banke v Ptujju.

Predsednik Republiškega odbora sindikata uslužbenecv državnih ustanov tov, Potisek, je v svojem nagovoru poudaril zasluge, ki si jih je pridobil s svojim delom kolektiv podružnice Narodne banke v Ptujju v drugem polletju 1951, na podlagi katerih je bil skupno s podružnico Narodne banke v Kranju priznan kot najboljši bančni kolektiv v Sloveniji. Za ocenitev in priznanje prvega mesta se je upoštevalo uspešno opravljeno delo, ki je bilo stavljenju bančnim kolektivom na gospodarsko-financišnem polju. S pravilnim izvajanjem kreditne politike in finančnih predpisov, stalno povezavo s komitenti, vzdrževanjem stikov z višjimi gospodarskimi združenji, izvedenimi revizijami, pomočjo in instruktazo podjetij, zadrug in ljudskih odborov, zadrževanjem discipline po gotovinskih planih ter strokovnim študijem, je uspelo kolektivu izpeljati in rešiti vse naloge s strani vodčih central, političnega ter državnogospodarskega vodstva. Kolektivu so bile v zvezi z vsemi gospodarskimi spremembami dane stalno nove odgovorne naloge, ki so zahtevale natančno

poznavanje vseh predpisov, uredb, ukrepov in neprestano strokovno izobraževanje. Vse to, združeno še s samim bančnim delom, je zahtevalo preko 5400 opravljenih nadur.

V znak priznanja za ves trud in napor, je predsednik tov. Potisek izročil pohvalno diploma Centralnega odbora zveze sindikatov Jugoslavije in Glavne centrale Narodne banke FLRJ ter denarno nagrado Centrale Narodne banke za LRS.

Po izročitvi teh priznanj sta kolektivu čestitala pomočnik generalnega direktorja Centrale Narodne banke tov. dr. Linhart in sekretar Centrale tov. Cesar, ki sta v govori poudarjala važne naloge, ki so in ki še bodo postavljene pred Narodno banko pri izvajanju gospodarske politike ter vzpodbujala kolektiv, naj tudi v bodoče zastavi vse svoje znanje, sposobnost, se z neprestanim študijem poglavlja, širi svoje ideološko, politično ter gospodarsko razgledanost. Sedajni čas zahteva celoga človeka, ki mora s svojim delom dokazati, da je vreden, biti član Titove Jugoslavije.

Za visoka priznanja se je zahvalil predsednik sindikalne podružnice in namestnik direktorja tov. Izlaker, ki je orisal težave, s katerimi se je stalno bori kolektiv, predvsem vsled pomanjkanja kadra, ko so bila številna mesta nezasedena in so bili ostali člani radi

tega preobremenjeni. Da se je zagnala naloga pravilno rešiti, kljub nezadostnemu številu nameščenecv, je bil nujen potreben strokovni dvig kadra s pomočjo lastnih seminarjev in tečajev, pa tudi z udeležbo na tečajih, ki jih je prirejala Centrala. Stremelo se je za tem, da se šimpreje in čimbolje usposobijo mlade moči, da so se starejši lahko posvetile stalno novim in težjim nalogam. S tem, ko je sedaj kolektiv prejel še posebne pohvale in nagrade ter mu je bilo priznano prvo mesto, pa to za njega častno odlikovanje, za njegovo opazno delo, ki pa je na drugi strani ogromnega pomena za celotno gospodarstvo.

V imenu kolektiva je zagotovil navzočim delegatom, da bo kolektiv vsil v svoje delo še večjo borbenost, da bo za uspešno gospodarsko politično vzgojo poglavlja študija, nudil pomoč in instruktazo delavskim svetom ter upravnim odborom v pogledu bančnega poslovanja, družbenega plana in evidence, jih seznanjal z novimi načeli denarnega ter kreditnega sistema, vzdrževal tesno, koristno in trajno sodelovanje z vodstvi gospodarskih podjetij in združnih organizacij, internemu bančnemu delu posvetil še več pažljivosti ter odpravil napake, ki se dogajale. Z vsem tem svojim delom bo tako delovni kolektiv podružnice Narodne banke v Ptujju prispeval svoj delež k izgradnji našega socializma.

Glasovi iz alkoholne industrije „Petovia“ Ptuj

Prišlo je pismo: »Delavci podjetja «Petovia» prosijo, da bi sindikalni svet pregledal naše podjetje, v katerem se dogaja marsikaj nepravilnega.

1. Sindikalnega sestanka nikdar ni, v pisarni se samo sklene, da je bil sestanek in se o tem poroča, delavci pa za to nič ne vedo.
2. Sindikat je delil uslužbenecm platno za delavske obleke, dobil pa ga je samo Miakar Blaž za plašč in hlače, ostali delavci pa nič. Po takem nismo vsi enaki.
3. Marsikatera stvar je nepravilna in jih ne bom imenoval, napravite kontrolo in boste sami našli.
4. Prosim, da bi se pregledale delavske plače. Po kateri kategoriji dobiva plačo Miakar Blaž, ki nima šole in ne vojske in dobi po 44 din na uro, drugi pa nobeden, čeprav so boljše od njega?«

Sindikalni svet je na to pismo reagiral tako, da je poslal funkcionarja v podjetje, ki se je na licu mesta prepričal, da so sindikalni sestanki v podjetju po potrebi, najmanj pa enkrat mesečno. Res je, da nekateri zapisniki ni popolnoma konkretni z zadolžitvami. Prav tako je ugotovljeno, da delavski svet v podjetju dela, da se bavi s konkretnimi nalogami in da daje upravni odbor svoje odgovorite delavskemu svetu v razpravo in odobritev. Delavski svet podjetja sestavlja celoten kolektiv.

Glede delitve platna za delavske obleke je ugotovljeno, da je upravni odbor nabavil 60 m platna in od tega razdelil vsem delavcem žveplarne, ki so v sklopu podjetja, 33 m pa je razdelil članom kolektiva Horvatu, Miakarju, Kovarču, Bratiču in tov. Lenčiču. V upravi podjetja je ostalo še 4 m platna.

Miakar Blaž je znan kot dober delavec in sindikalni aktivist, kot obratovodja v podjetju odgovoren za produkcijo in kvaliteto izdelkov. Plača mu je odmerjena po obstoječih predpisih ter si jo gotovo tudi zasluži.

Po vsem tem je treba razmisliti, kaj hoče dotični, ki razširja o podjetju take in silne vesti in kdo je v ozadju vsega tega. Najbrže si pisci želijo, da bi se razspelo, lomilo in pilo v breme plačnega fonda, da bi bila služba in vestno delo postranska stvar, plača pa kljub vsemu temu visoka.

Vendar, treba je povedati tudi, kar v podjetju ni v redu. To je skladišče za tranzit ter skladišče sladkorja. Tam je vse razmetano, neurejeno, umazano ter potrebno ogleda sanitarne inšpekcije. Treba je, da kolektiv kot delavski svet v podjetju pregleda potek dela v podjetju, da sproti odpravlja napake ter da se enkrat za vselej otrese vseh nezdruženosti in škodljivih razdiralnih pojavov.

Na mladinskem festivalu in »dnevu učencev v gospodarstvu« pa se ne bodo izkazali učenci samo z razstavo, temveč bodo sodelovali tudi na fizikalnem nastopu, na predvečer pa na akademiji.

Kaj mora vedeti sindikalni funkcionar, sleherni delavec in nameščenec

Poznatji mora tekst uredb, ki so objavljene v Uradnih listih vlade FLRJ števil 16, 20, in 26, kot: Uredba o postopku pri odpovedi delovnega razmerja delavcem in uslužbenecm gospodarskih organizacij, Uredbo o oskrbnini, Uredbo o organizaciji posredovanja dela, Uredbo o plačevanju delavcev in nameščenecv zaposlenih pri zasebnih delodajalcih. V tem smislu dajemo zaradi pravilnega izvajanja navedenih uredb in povezavo med posredovalnico za delo in delodajalci sledeča navodila: na. Toda — te šene niso prišle na volitve APZ odbora, temveč na akademijo v prošlavo Tedna matere in otroka. Po soglasnem sklepu odbora namreč na vabilu ni bilo napisano, da bodo volitve, češ, da bodo na ta način dobili več žena.

I. Postopek pri dajanju odpovedi delavcem in uslužbenecm

Po novi uredbi o postopku o odpovedi v gospodarskih podjetjih (Uradni list FLRJ števil 26-52) mora vsako podjetje obvezno doseči sporazum zaradi odpusta s Krajevnim svetom v sodelovanju z sindikalno podružnico dotičnega podjetja, kadar namerava podjetje odpovedati prej delavcem v podjetju z do 100 delavci ali najmanj 5 delavcev v večjih podjetjih, kadar namerava odpovedati ženi, vojnemu ali delavnemu invalidu in kadar namerava odpovedati delavcu ali uslužbencu, ki ima preko 10 let delovne dobe.

2. Da bi KS imel jasno sliko za vsakega delavca in uslužbenca kateremu namerava podjetje odpovedati službeno razmerje in da bi se zavzelo čim pravilnejše stališče med KS (Krajevnim svetom) in podjetji, je delodajalec dolžan sestaviti in predložiti KS pismeni predlog za vsakega delavca in uslužbenca, ki naj vsebuje sledeče:

- a) Utemeljitev, zaradi česa se delavec odpusta (reorganizacija, zmanjšanje delovnih mest itd.),
- b) koliko časa je dotični delavec-uslužbenec bil zaposlen pri podjetju,
- c) koliko znaša njegova celokupna delovna doba (po podatkih s katerimi razpolaga podjetje),
- d) družinsko in zdravstveno stanje delavca,
- e) na katerem delovnem mestu je zaposlen in ali lahko na tem delovnem mestu dela ženska delovna sila,
- f) ali se lahko na tem delovnem mestu zaposli oseba z manjšo delovno sposobnostjo.

3. Krajevni sindikalni svet se mora v 8 dneh povezati zaradi sporazuma o nameravanih odpovedi s podjetjem. Če se v 15 dneh ne pristopi k skupnemu odločanju odpovedi, lahko podjetje delavcem odpovedi. KS obvesti podjetje pisмено, za katere delavce se strinja, da jih podjetje odpusti in za katere se ne strinja. Če ni dosežen sporazum med KS in podjetjem gre spor, kadar are za odpoved večjemu številu delavcev pred republiško arbitražo, v ostalih primerih pa pred okrajno arbitražo, ki je že ustanovljena pri OLO Ptuj. Odločba republiške ali okrajne arbitraže je dokončna. V sestav okrajne arbitraže pride vedno po en zastopnik dotičnega podjetja, katerega odpoved se rešuje. Priporočamo, da se morajo vse odpovedi, ki so bile podane delavcem in uslužbenecm pod točko 1, po 1. aprilu postopati v smislu nove uredbe, kakor tudi za odpovedi, ki so bile dane pred 1. aprilom, pa niso postale pravomočne. V nasprotnem primeru so odpovedi neveljavne. Vsi oni delavci, katerim je bila dana odpoved in še odgovorni rok ni potekel, za katere ni pot. en sporazum med podjetjem in sindikalno organizacijo zaradi odpusta, se lahko pritožijo proti odpovedi na okrajno arbitražo ali pa zahtevajo sporazum s sindikalno organizacijo. Taka pismena odpoved mo-

ra vsebovati pravni poduk, da ima delavec pravico pritožbe v 8 dneh po prejemu odločbe na okrajno arbitražo.

II. Oskrbinne delavcem in uslužbenecm, ki začasno niso v delovnem razmerju

V Uradnem listu FLRJ 16-52 je izšla uredba o oskrbnini in drugih pravicah delavcev in uslužbenecv, ki začasno niso v delovnem razmerju. Po omenjeni uredbi se delavcem in uslužbenecm, ki imajo predpisane pogoje po uredbi izplačuje v času nezaposelnosti 50 odst. od zadnje mesečne plače odnosno po tarifni postavki, po kateri je bila zadnja plača obračunana.

Uslužbenec, ki imajo pravico do oskrbine po zakonu o državnih uslužbenecih se jim za ta čas ne bo izplačevala oskrbina.

Da bi tukajšnja posredovalnica dela, ki izplačuje oskrbinne, imela potrebne podatke o upravičenosti do oskrbine za vsakega posameznika, mora odločba o odpovedi službe poleg ostalega vsebovati sledeče:

- a) Datum rojstva, njegovo kvalifikacijo (zvanje, stroka),
- b) delovna doba v podjetju,
- c) znesek zadnje plače odnosno tarifne postavke, po kateri je bila obračunana zadnja plača,
- d) število otrok, za katere je prejemal otroške določke.

Odpoved delavcu-uslužbencu mora biti pismena in izročena delavcu in uslužbencu proti podpisu prvega v mesecu. Vsaka odpoved podjetja-delodajalcev mora biti dostavljena v roku treh dni posredovalnici za delo (3. člen uredb) v nasprotnem primeru pa se odpovedni rok računa in prizna od dneva ko je posredovalnica dela obveščena o odpovedi. Na primer delavca se da odpoved službenega razmerja s prvim aprilom z odpovednim rokom dveh mesecev, a podjetje dostavi odločbo odpovedi 15. aprila posredovalnici. V tem slučaju odpovedni rok ne izteče 31. maja temveč 15. junija.

S poznavanjem navedenih uredb, katere vsekakor zanimajo slehernega delavca in uslužbenca, kakor same uprave podjetij, se bodo odpravile marsikateri nepravilnosti in krivice delavcev in uslužbenecv po eni strani, podjetji pa se bodo izognila sankcij, ki so predvidene s členom 13. Uredbe o postopku pri odpovedi delovnega razmerja.

III. Delavci in nameščenci zaposleni pri zasebnih delodajalcih:

1. Uredba o plačevanju delavcev in nameščenecv, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih predvideva, da se plače delavcev in nameščenecv zaposlenih pri zasebnih delodajalcih določijo s kolektivno pogodbo, katero sklene z zasebnim delodajalcem ali z več delodajalci v imenu delavcev in nameščenecv, ki so zaposleni pri njih, njihova sindikalna organizacija. Plače po kolektivni pogodbi ne smejo biti nižje od povprečnih tarifnih postavk za ustreznih kategorijo strokovnosti določenih delavcev in uslužbenecv, ki so zaposleni v državnih obrtnih obratih.

- a) o plačah za posamezna delovna mesta oziroma za posamezna dela;
- b) o posebnih dodatkih za delovna mesta, za katera so ti dodatki uvedeni in o zneskih teh dodatkov;
- c) o plačevanju nadurnega in nočnega dela;
- d) o dajstvih v naravi;

(Nadaljevanje na 3. strani)

Tako ne smemo pripravljati volitev odborov AFŽ, kot so jih v Središču

Ptuj, 5. jun. (JK) Po novi upravno-teritorialni razdelitvi se vršijo v naših občinah tudi volitve v občinske odbore AFŽ. Doselej so to izvršile te žene v Sedmgorcih, Središču, Zavrču, Cirkulanh in še nekaterih drugih krajih.

Zaradi velikih in važnih nalog, ki jih imajo odbori AFŽ v ustvarjanju narodno mislečih žena in v sodelovanju izvrševanju naših gospodarskih nalog, je potrebno, da kritično pregledamo, kako so se te volitve vršile. Doselej je napake bilo tako lahko vplivale boljše izvedbo v občinah, ki imajo naloge še pred seboj.

V Središču so bile volitve 11. maja. Približno so bile zelo dobro pripravljene. Razposlali so 400 vabil, ki so se jim vse odzvale v lepem številu. Dvorana v Prosvetnem domu je bila skoraj polna.

Toda — te žene niso prišle na volitve AFŽ odbora, temveč na akademijo v proslavo Teda matere in otroka. Po soglasnem sklepu odbora namreč na nobilo ni bilo napisano, da bodo volitve bile, da bodo na ta način dobili več žena.

Program je bil zelo lep: recitacije, pesme, zborna, pevske, glasbene in telovadne točke, ki so jih izvajali žene in dijaki osnovne šole ter njeje gimnazije in mladinske društva »Partizani«. Trajal je precej dolgo. Po končanem programu so povedali, da bo to-

varilica iz Ptuja govorila o nalogah žena v AFŽ. To so navzoče lepo poslušale, ko je pa na koncu omenila, da bodo volitve novega odbora, se je večina dvignila in odšla. Na prigovarjanje jih je potem ostalo kakih 45, ker so jim zagotovili, da ne bo dolgo trajalo. Izvolile so nov odbor. Med štetjem glasov jim je tovarišica povedala o cepljenju, tovariš Vitori o važnosti Vrta, razpravljanja o delu in nalogah pa seveda ni bilo. Razumljivo: žene niso prišle na volitve, nego na akademijo in bilo je tako pozno, da se jim je res mudilo domov kjer jih čakajo otroci, živina in vsa hiša.

Odbor se je pozneje konstituiral, razpravljalo o nalogah za bodoče ter sprejelo tudi za tekmovalne v počastitev kongresa AFŽ v Ljubljani primerne točke: vzgojno predavanje, pomoč pri mladinskem festivalu, tekmo ženice ter poživitev dela obiskovalk in zdravstvenih poročevalk. Odbornice same pravilno pomenujejo naloge AFŽ, toda potrebno je, da o njih razpravljajo tudi z ženami. Treba je, da naše žene vedo, da je AFŽ politična organizacija in razen tega borbena organizacija proti

vsem, kar je reakcionarno, kar je proti graditvi socializma.

Volilni sestanki naj v glavnem razpravljajo o tem. Morda bo v začetku zaradi tega nekoliko manjša udeležba, toda uspehi bodo trajnejši, ker bomo na ta način vzgojili zavestne članice AFŽ. V večini krajev pa je na teh sestankih predavanje — po možnosti ja ne sme dišati po politiki — politična vzgoja pa je potem samo mimogrede, nazadnje kot privesek, za katerega je malo časa, ker se vsem mudi.

Neštete naloge, ki jih imamo žene v javnem življenju, pa naj bodo to gospodarske, socialne, vzgojne, zdravstvene ali kakršnekoli, bomo pravilno lahko vršile le z dobrim kompasom: to je s pravilno idejno-politično usmerjenostjo. Zato je pomembno, če vplivamo samo na čustveno plat naših žena. To so delale in še delajo vse tiste sile, ki hočejo ženo držati v zaostalosti, v odvisnosti in pokorščini višjim duhovnim in posvetnim silam, da bi tako lažje zadržali svoje privilegije, ki jih socializem odpravlja. Zato je naloga AFŽ, da našim ženam jasno osvetljuje vse take pojave, da vidijo zakulisno borbo in prave cilje vseh tistih, ki jih pod krinko nepolitičnosti, materinskih čustev, vere in podobnega odvajajo od skupnega sodelovanja delovnega ljudstva v socialistični Jugoslaviji.

Še k „Tednu matere in otroka“...

V »Tednu matere in otroka« so se misli vseh resnih ljudi združevale pri njej, ki je deblo, in pri njej, ki so mladika našega naroda. Radio in časniki, zdravniki in šolniki, starši in vzgojitelji so soglasno poudarjali pomen domače vzgoje, ki je temeljni kamen pri gradnji novega človeka. Domača vzgoja, pomen domače vzgoje, njeni vplivi in posledice ter njene naloge — to so bile resne misli, ob katerih smo se ustavljali.

Ob domačem ognjišču, na katerem mati prižiga topel plamen, je prvo vzgajališče. Med nami, ki živimo na svoji zemlji v oddaljenih vaseh in hribovitih krajih, žal ni otroških vrtec, kamor bi se zatekali naši cicibani in tam arkali dobre vzgojne sokove. Dokler naš otrok ne prestopi šolskega pragu, mu je domača hiša edino vzgajališče, mati in oče pa edina vzgojitelja.

Ali vemo, da je naš otrok kot neposeljena njiiva, na katero smo mi starši dolžni posejati zdravo, kleno zrno, ki bo rodilo stoterni in dober sad? Otrokovo srce nam je na stečaj odprto...

»Teden matere in otroka« je poleg tega tudi teden očeta in otroka. Oče in otrok... Groza nas prelinja, ko poslušamo iz otrokovih ust očetove grobe besede in očetove kletvine. Surovi izrazi, ki kažejo največjo zaostalost in nevrozogenost, preplavljajo naše ljudi. Njihova usta so jih polna, ker vredo iz očetov v malčice, iz malčkov se razraščajo v šolarje in iz šolarjev se bohotijo v mladince. Res prežalostna je ta resnica, da očetje tako napačno rešujejo njihovo vzgojno nalogo. Niti izgovor, da otroci ostudne psovke in umazane besede slišijo od drugih ljudi, ni opravičljiv. Očetova beseda jih mora znati pobiti in otrokom tako omrtiti, da jih nikoli ne izgovarjajo.

Oče in otrok... Iz Slovenskih gor, kjer raste vinska jagoda, je rešili avto odpeljal mladega, težko ranjenega človeka. Nezgoda ga je zgrabila med potjo proti domu. Se preden je prišel mimo tiste kleti, se je spomnil, da njen gospodar ni dober z njegovim očetom. Na ozki trati sta sedela lastnikova otroka in otapala vsak svoj kos kruha. Nedeljski mir je pretrgal surov klic »Auf biks, če se upaš!« in gospodar je planil iz kleti. Napočil je glas starega računa, katerega bo izplačal zoprnikovemu sinu. V pesti se mu je posvetil kratak nož. Otroka se nista prav nič prestrašila, le jesti sta prenehala in velika pozornost se jima je pokazala na obrazih. Ko sta opazila, da je napadeni možki začel grabiti za

kol ob mladi jablani, sta skočila k očetu in kričaje vpraševala: »Ata, ali nisi vam grim za sekiro? Ata, ali nuncate voliče?«

Oče in otrok... Oče, tako ti vzgajaš, tako z zgledom učiš! Oče, ti nisi oče! Ti si le roditelj novih zločincev!...

... v Majšperku

Majšperk, 10. junija (C.A.) V čast »Teda matere in otroka« sta osnovna šola in nižja gimnazija v Majšperku pripravili svečano akademijo, ki je bila obenem tudi zaključna slovesnost šolskega leta. Da je ta svečanost tako lepo izpadla, gre vsa pohvala celotnemu vodstvu šole, predvsem pa strokovnim voditeljem tov. Centič Tatjani in tov. Turku Branku, katerima je z nesebičnim in požrtvovalnim vodenjem popolnoma uspelo privedi mlade pionirje do samostojnega nastopa.

Najprej se nam je predstavil pionirski pevski zbor, ki je s svojo prvo pesmijo »Mamici« nakazal smer predstave. Sledile so različne rajalne vaje, pevske solo-točke, deklamacije itd. Težko je reči, katera točka je bila lepša, ker so bile brez izjeme vse občudovanja vredne. Vsekakor je bila med vsemi vredna najmočnejšega aplavza pionirka II. razreda osnovne šole Franje Erika, ki je s svojo ljubkostjo navdušila občinstvo. Občudovali smo tudi prijeten glas Neubauer Tončke iz IV. razreda osn. šole, ki je zapela pesem »Kresnice«. Na višini so bile tudi vaje s krogovi prijetna in dokaj težka vaja s žigicami, ki so jo izvajale pionirke I. razreda osn. šole. Pretežni del programa pa je izvajal pionirski pevski zbor s svojimi narodnimi in patriotičnimi pesmimi.

Naši pionirji so že drugič zaporedoma pokazali plodove svojega dela, vendar obisk na 130 gledalcev, s katerim bi jim bila dana edina moralna nagrada, ni bil zadovoljiv. Nikakor ne morem razumeti matere ali očeta, čigar otrok morda prvič nastopi pred občinstvom in ki tako zelo hrepeni predvsem za tem, da bi ga videli ravno njegovi starši, ki jih pa zaman išče med gledalci. Ne morejo ali enostavno nečejo vedeti, kaj se dogaja v tej čisti otrokovi duši, ki podaja na odru karkoli, kar se je naučil. Ne, za nekatere je ta kulturna prireditev manj vredna kot pa pijančevanje in zapravljanje denarja in družinskega blagostanja na veselicah, ki je tako rekoč v dvojno škodo otroku.

Mladinski festival na Polenškaku

8. junij nam je bil preizkusni kamen. Imenujemo ga mladinski festival. Polenškaku z Zamenci, Brezovci, Strejci in Jurščinci so se strnili k skupnemu pregledu ljudsko-prosvetnega dela. V bogatem sporedu, ki se je gladko odvijal in ga niso zavlačevali dolgi odmori, so se najprej izkazali pionirji. Odkrili so svoje sposobnosti. Cebelica-Milica je postarila, da »ne laže Cicibani« in »je ant od fare«, kar je bilo zelo prepričljivo. S prvim dejanjem otroške igre »Človeka in živali« so nam večji pionirji objubil, da se ne bodo nehalo učiti. Pionirski pevski zbor je z največjo ubranostjo pokazal, kaj zmoreta dobra volja in vztrajna vaja. Puntarska pesem »Le vkup, le vkup, uboga gmajna« je odmevala kot nevzdržen krik iz časov našega tlačenstva. Pesem »Slovenski smo fantje iz Zile doma« se je glasila kot živa misel koroških bratov. Hrvatska narodna je obrnila naš pogled tja proti zemlji ob česti bratstva in enotnosti. Mali pionirji so nastopili na igrališču. Bistre glavice in gibčna telesca so prav dobro zmagala telovadno vajo z zastavicami in šopki. Videli smo, da so naši pionirji sposobni in spretni in da bodo z vzajemnim pristevanjem doma in šole zrasti v dobre ljudi.

Samonika Igralska družina iz članov gasilske čete Zamenci je podala resnično dejanje iz kmetijske igre »Stari in mladi«. Člani, članice in pionirji — vsi gasilci — pa so predstavili njihov kraj s prostimi vajami s sekirami in s hitro pripravo gasilskega orožja, ko je mladi vodja sporočil, da »šola gorle«. Iz vsakega njihovega giba in iz sleherne besede se je kazala njihova velika želja po znanju in spretnosti. Mladinka-vaditeljica članic gasilske čete je vse novosti, katere je videla na gasilskem tečaju v Medvodah, delansko prenesla v domačo vas. Za take tečajnike res ni škoda težkih stroškov, ki so v zvezi s tečajem.

Mladinska skupina iz Juršinec se je izkazala z dvema enodejankama. Prva bala je spravila v dobro voljo in smeh, druga pa nas je spomnila na tiste dni, ko so se vračali naši partizani. Iz dvopeva »Od železne ceste« se je razločno odražala njihova nujna potreba po odpravi njihove nujne potrebe po sposobnem in požrtvovalnem ljudsko-

prosvetnem delavcu, ki bi jih pevsko in igralsko uril in dvigal. Ni res, da juršinska mladina spi! Če na njenem krasnem odru igrajo samo druge igralske družine, ni ona kriva. Vstanite le vi, ljudsko-prosvetni delavci! Učite in vadite, preizkušajte in bodrite, hvalite in grajšajte! Ne odtegujte se delu za izobrazbo vaše vasi!

Ljudsko-prosvetno delo s Polenškaka se je oglasilo v venčku narodnih pesmi pod naslovom »Večer na vasi«. Zveneli glasovi mladih grl in zvok izpod gibčnih prstov domačega harmonikarja so bili deložni splošnega odobravanja. Deklamacije, ki so prijetno izpolnjevale ta pester spored, so naglašale naše večno pravico do Primorja in Koroske, kjer slovenski bratje govore slovensko besedo.

Gledalci in poslušalci, ki so z zgetno disciplino spremljali nad trirna izvajanja, so pokazali, da so jim njihovi pionirji in mladina pri srcu. Niti najmanj se niso naveličali gledati lastnih ljudi, katere je krasil dih umetnosti, ki veže iz ljudske prosvete. Edina škoda, ko je naša prireditvena soba tako tesna, da jih toliko ni dobilo prostora.

Zal, da ob takih priložnostih le malo kdo resno pomisli, koliko del, koliko korakov in gibov, koliko učenja in pri-

zadevanja, koliko potov in besed in še koliko bridkega nerazumevanja je v eni sami taki prireditvi. Polenški prireditelji so sedaj vse to prav do potaplosti doživeli. Največji delež k stoterim pripravam sta doprinesli mladi prosvetni delavci, ki sta izšli iz visokih škol dela pri Banovcih in pri Beogradu. Izredno požrtvovalnost sta pokazala tudi mladince Hojnki Jože in Rihar Franc iz Braslavec. Dolgoletni gasilec Tuš Martin iz Polene je s preizkušenim znanjem pri postavljanju odra zgetno priskočil na pomoč. Naš festival sploh ne bi mogel zrasti brez teh pomočnikov, ker je bila večina mladih mnenja, da se kaj takega kar samo od sebe ne napravi. Priprave so prišli nekateri le pogledati in se jim ni zdelo vredno prijeti za delo. Malomarno so odšli. Pa tudi brez teh ljudi, ki danes še ne znajo vršiti požrtvovalnih del za skupno dobrobit, je festival uspel. Pospravljanje so opravili izključno le pionirji, tako da je njihova šola takoj prvi dan po prireditvi spet v običajnem stanju. Na šolskem igrališču se nemoteno igrajo njihovo »Mi gradimo...« in nikjer ni najmanjšega sledu o kakem zaostalem stolu ali pozabljeni mizi.

Vse to in še več je naš festival! Uvrstil nas je med prizadevno mladino in zraven obogatil z dragocenimi izkušnjami. Na izkušnjah pa se ljudje učimo...

V Grajeni so igrali »Izbirčno nevesto«

Grajena, 7. jun. (S). IZUD Grajena je priredil na prostem veseligr »Izbirčna nevesta«. Obisk je bil za naše razmere kar dober, saj so jo celo ponavljali, da so se lahko nasmejali še zamudniki. Naša igralska skupina, ki sestoji iz samih mladincev oz. mladink, je dokazala, da se upa lotiti tudi zahtevnejše igre. Vloge so mnogi rešili prav dobro, pa tudi nekateri novinci so nas prijetno presenetili. Pohvalo zasluži zlasti predsednik LMS in vodja igralske skupine tov. Avgust Sprah, ki je zbral igralce in delal z njimi z veliko vztrajnostjo in požrtvovalnostjo. S pomočjo igralcev je postavil oder in prešrbel še ostala potrebna sredstva. Dolžnost odgovornih pa je, da se čimprej uredi dvorana v našem združenem domu, kjer bo naša mladina še z večjim veseljem pripravila nekaj veselih uric našemu delovnemu človeku, ki si rad počije razvedrila po težkem delu.

Igralski skupini Grajena pa želimo v bodoče še več uspeha!

Vestranske vzgoje in pomoči. Vzgoja otroka pa še temelji tudi na avtoriteti, ki lahko izvira iz spoštovanja, ljubezni in zaupanja, pa tudi iz strahu do očeta ali matere. Otroka vzgojiti v pravega in dobrega socialističnega človeka je najtežja naloga naše socialistične družbe in družine same.

Glede na važnost teme, prav tako pa še na sloves predavatelja bi ostal opazovalec, ki je lahko ugotovil v dvorani ob tem predavanju okrog 90 ljudi, brez besed. Ali so Ptujčani res nezainteresirani za vzgojo svojih otrok? Ali mislijo, da jim je vse to, kar jim lahko posreduje na predavanju pedagog, ki je znan tudi preko mase naše domovine, že znano? Ali nimamo v Ptujju in okrajaj dovolj primerov skrajno slabo vzgojenih mladih ljudi, da bi ne bilo več potrebno, zanimati se za njihovo boljše vzgojo?

V Cirkulanh smo izvolili občinski odbor RK

Cirkulane, 9. jun. (TF). Včeraj so se zbrali v Cirkulanh člani krajevnih edinic iz Gruškovec, Gradičca, Paradiža, Slatine in Cirkulan ter zastopniki ostalih množičnih organizacij k izvolitvi občinskega odbora RK v Cirkulanh.

Poročilo tov. Jurgec Jožefa je prikazalo široko polje socialno zdravstvenega dela. Ker se je v njem sama najbolj izkazala, so ji dali navzoči pozneje pri volitvah vse priznanje in zaupanje ter jo izvolili za predsednico občinskega odbora RK v Cirkulanh. Odborniki so postali doslej najagilnejši delavci na socialno-zdravstvenem polju.

Poročilo in diskusija o delu je na konkretnih primerih prikazala, da bi se dalo odstraniti mnogo težav, mnogim pa izogniti, če bi širši sloji ljudstva aktivneje sodelovali v socialno-zdravstvenem pogledu z ljudsko oblastjo, ki temu daje vso podporo. Ni dovolj, če jim še izpostavljati, ampak je treba pregledati vse možnosti, da se te odstranijo ali pa vsaj omilijo.

Novi občinski odbor RK v Cirkulanh čaka veliko delo. Upati je, da bo odbor delo z velikim elanom zagrabil ter k temu spodbudil široke ljudske množice tega predela Halož.

... ZB Središče je gostovala pri Veliki Nedelji

Velika Nedelja, 9. jun. (-ek). V nedeljo, 8. t. m. so vprizoriili člani Zveze borcev iz Središča pri Veliki Nedelji dramo iz ameriškega življenja »Globoko so korenine«. Ker je drama težje razumljiva, je režiser tov. Vitori pred predstavo razložil njen pomen in namen.

Igralci so svoje vloge dobro podali. Videlo se je, da so vložili mnogo truda in napora, da bi prikazali to, kar je hotel povedati pisatelj.

Ceprav dvorana ni bila nabita, so Velikonedeljanci odnesli s predstave dober vtis v upanju, da bodo kmalu videli goste na svojem odru z novo nastudirano igro.

KZ Muretinci se je oddolžila sindikatu Vodne uprave v Ptujju za pomoč pri gradnji Zadrufnega doma

V nedeljo je bilo v Zadrufnem domu v Muretincih zelo živahno. Povabilo KZ Muretinci so se odzvali člani sindikata Podjetja za melioracijo baze Ptuj, da v skupnem in veseljem razpoloženju prebljejo nekaj časa v Zadrufnem domu, ki so ga s skupnimi napori zgradili. V imenu upravnega odbora je navzoče pozdravil predsednik KZ Muretinci tov. Horvat Peter, ki je v preprostih besedah in iz srca povedal, da so bili člani sindikata bivše vodne uprave z neumornim delavcem in organizatorjem tov. ing. Cvahtetom tisti, ki so zasadili prve lopate pri gradnji temeljev Zadrufnega doma, v katerem se sedaj razvija novo življenje prebivalcev obdravskih vasi. Povedal je tudi, da je bil sindikat vodne uprave tisti, ki je marsikatero omahljivca iz sedesnih vasi spravil do tega, da je tudi sam prišel na gradbišče, prijel v roke kramp in lopato in delal. V zahvalo za veliko in požrtvovalno opravljeno delo, ki so ga opravili člani sindikata, je upravni odbor KZ podaril lično izdelano diploma. Za pozornost in izkazano priznanje se je v imenu sindikata zahvalil predsednik tov. Franc Sprah, ki je med drugim dejal: »Tukaj smo, in če nas rabite, pokličite nas zopet, pripravljani smo!« Zastopnik Okrajne zveze kmetijskih združb pa je poklonil Kmetijski združbi, pod organizacijo in vodstvom Petra Horvata, številčno prikazano celotno delo, ki so ga posamezniki in posamezne vasi vložile pri gradnji, in to v delovnih urah kakor tudi z vožnjami in kubičnih metrih, ki bo trajen dokument, kako so posamezniki in vasi sodelovali pri gradnji tega združenega doma.

Sledil je program, ki sta ga izvajala na harmoniko dva pionirja, in nastop pevskega zbora, ki je iz srca in doživeto zapel nekaj narodnih in umetnih pesmi. Navdušen aplavz poslušalec je pripravil pevec do tega, da so morali »Mlinarja«, kjer je pel solo naš znani pevec in zborovodja tov. Kofol, ponavljati. V imenu okrajnega odbora ljudske prosvete je gostom in ostalim spregovoril tov. Stančič, ki je predvsem poudaril nujnost novega združenega doma za obširen okoliš obdravskih vasi in analiziral uspehe, ki jih je v kratkem času svojega obstoja dosegel IZUD Muretinci na kulturno-prosvetnem področju, pevski zbor, igralska sekcija in knjižnica.

Po oficelnem delu se je ob zvokih harmonike, violine in flavte razvil prijetno tovariško razpoloženje, da je lahko vsak, ki je bil na tej družabni prireditvi, odnesel s seboj najlepše

Priprave za fluorografsko akcijo v Neparljah

Naraplje, 10. junija (SM). »Dolgoletno trpljenje v preteklosti, ko smo garali in se sušili na soncu v haloških gorah za dobroti nekaterih posameznikov in ko smo jim za malenkostno plačilo žrtvovali svoje žulje in svojo kri, je pri kraju. Marsikateri izmed nas je moral zaradi pretiranega izkoriščanja prežgdati umreti zaradi izčrpanosti, ali pa zaradi posledic raznih nalezljivih bolezni. Marsikdo izmed naših vaščanov bi lahko še danes kopal, škropil in opravljal druga vinogradniška dela po naših gorah, če bi v tistem času imel možnost dobiti pravočasno zdravniško pomoč.« Take in podobne izjave slišimo v teh dneh, ko predavamo in pripravljamo ljudi na fluorografsko akcijo.

Propagandni aktiv v Narapljah se dobro zaveda svoje naloge. Postavil si je za cilj v prvi vrsti obvestiti in poučiti o pomenu teh množičnih pregledov. Na iniciativo članov okrajnega štaba je domači propagandni aktiv napravil plan predavanja, ki jih izvaja učiteljstvo v Narapljah. Predavanja se vršijo po vaseh in je tako vsakemu haloškemu prebivalcu omogočena udeležba na predavanju.

Plan predavanja, za katere se je obvezal šol. upr. tov. Smolej Ivan, je že do polovice izpolnjen. Predavanja so se že vršila v vaseh Naraplje, Planjsko in Bolfenk, kjer so bili ljudje poleg pomena in organizacije akcije same poučeni tudi o vzrokih nalezljivih boleznih sploh. Na istih sestankih je bilo v zvezi s »Tednom matere in otroka« ljudem tudi objasnjeno sovražno delovanje duhovščine, ki v najbolj kritičnih trenutkih, v zadnji sili, materi prepoveduje zdravniško pomoč. Vsekam pameten človek se zgraža nad takimi navodili klera.

Predavanja se bodo vršila še v vaseh Budina in Sitež, da bo tako sleherni prebivalec seznanjen s problematiko tuberkuloze.

Dopisujte v Ptujski tednik!

Pretil nam nov nevaren škodljivec

Ing. Zorec Egon

Področje ljudske republike Slovenije se bliža nov nevaren škodljivec, tako-zvani ameriški ali murvin prelec, ki je zelo razširjen po Avstriji, Madžarski, v naši domovini pa v Vojvodini, deloma pa tudi že na Hrvaškem. V preteklem letu so ga našli v okrajih Zagreb, Varaždin, Čakovec. Škodljivec je zaradi svoje polifagnosti lahko tudi nevarnejši kot ameriški kapar ali pa koloradski hrošč. Zaradi tega mu je treba posvetiti tudi vsjo pozornost, ker je tudi naš okraj ogrožen in to predvsem tam, kjer mejimo na sosedno republiko Hrvaško (Središče, Ormož, Zavrč, Cirkulane, Leskovec, Zetale).

Škodljivec je bel metuljiček, ki leže jajčeca na list — po 300 do 600. Značilno za gosenice je, da delajo goste zapredke. Gosenice so zelo požirne in ožro drevo do golega. Napada vse sadne rastline: jablane, hruške, breskve, orehe, slive, češnje, vrnje, kutine, marelice, kosmulje, maline, jagode, celo vinskoto trto in hmelj, v gozdovih pa hrast, bukev, jesen, kostanj, lipo, javor, topolo, vrbo akacijso itd. Napada tudi deteljo, fižol, paradiznike, repo, zelje, ohrovt, hren itd. Ne izogiba se niti španskega bezga in vrtnice. Nevaren je torej za vse kulturne rastline.

Kako se ubranimo? Mehanično zatiranje obstoji v odstranjevanju in uni-

čenju tega, odnosno goseničnih zapredkov. Odrezati je treba zapredke, jih sežgati ali pa namakati nekaj minut v vedri vodi, ki ji dodamo petrolej (1/4 l na 10 l vode). Kjer so okužbe že močne, je treba preiti na kemično zatiranje, t. j. na škropljenje in zapraševanje.

Škropimo z 2% pantakano vo emulzijo ali z 1% svinčnim arzenatom. Lahko se tudi vzame 1/2 del (0,05%) fosfora »20« in to na 100 litrov vode. Škropiti je treba s škroplilnicami s močnim pritiskom, da škropivo prodre v zapredke. Poškropiti je treba vse drevo, posebno če so gosenice zapredke že zapustile in se razlezele po drevesu. V slučaju, da škropimo s svinčnim arzenatom ali fosforom »20«, ne smemo dva tedna po škropljenju po travi pasti, niti trave kositi in jo pokladati. S pantakanom ni nevarnosti.

Prašenje se izvaja z DDT praški: pantakan, pepeln HCN praški, Gamsan, Bentoks, arzenovi praški, apneni arzenat. Prašimo ob lepem, mirnem vremenu in to drevje, pa tudi zemljo odnosno travo pod drevjem v obsegu drevesne krone.

Kmetovalci, socialistična posestva, bodite budni! Pomagajte sebi in ljudski oblasti, da se škodljivci v slučaju pojave čimprej uniči in izkorenini.

Kako se bomo borili proti škrlupu?

Množina in kakovost sadnih pridelkov je v tesni zvezi s pojavljanjem škodljivcev in boleznih na sadnem drevju.

Škrlup ali fuzikladij (krastavost) je glivična bolezen, ki se javlja najpogosteje na jablanah in hruškah. Na listju, pa tudi na plodovih dela ta zajedavec črnkaste, ob robovih raztrgane lise in kraste, ki se širijo. Napadeno listje se suši, odpade pogosto že poleti, plodovi pa ostanejo drobni, nepopolno razviti in gnijejo že na drevesu. Nekatere vrste so za to bolezen zelo občutljive, najbolj pa moščenec, zlata parmena, gđanski robač, kardinal, baumanova reneta ter hruške, zimska delanka i. dr. Včasih uniči tudi do 90 odstotkov plodov.

Škrlup prezimuje v tkiv. zimskih plodiščih. v odpadlem listju sadnega drevja. Širjenje trosov iz zimskih plodišč in okuženega sadnega drevja traja

od začetka aprila do julija. Vlažno in deževno vreme pospešuje, suho in hladno pa ovira širjenje te bolezni. Možnosti okuženja dreves so ogromne, ker raznaša veter trose na daljavo več kilometrov in na vse strani.

Zimski trosi, ki so padli na listje in plodove, povzročajo znane lise in kraste. Na teh se razvijejo pozneje poletni trosi. Najuspešnejši način borbe proti temu škodljivcu je pravočasno spomladansko škropljenje, ki preprečuje okuženje dreves z zimskimi trosi. To škropljenje je treba opraviti koncem marca ali v začetku aprila, preden se začne odpirati popki, z bakreno apneno brozgo, pripravljeno kot za škropljenje vinogradov. Ko je cvetje odpadlo, škropimo drugič, tokrat pa z žvepleno apneno brozgo (2%). Odlično sredstvo je tudi pomorsol. Ne vsebuje arzenika, torej ne predstavlja nevarnosti za živino in čebele.

gospodarstvom, ki iz neupravičenih razlogov ne dosejajo dohodkov kot bi jih sicer morali. To mu pa tudi tokrat ni uspelo, ker člani okrajne komisije za reševanje pritožb poznajo njegovo »revščino« ter so mu tudi tokrat njegovo neutemeljeno pritožbo zavrnili.

Kam pa sedaj? K. tov. Ozmeuc. On je vsega kriv. Zavrnil mi je prvostopno pritožbo, potem pa je še vplival na Okrajno komisijo in tako je zopet Cartlu ostala krivica, ki sta mu jo povzročila davčna komisija in službenec poverjenštva za finance in katere ne more nihče več popraviti razen okrajnega sodišča, na katerega se upa, da bo uvidelo to njegovo krivico ter davčno komisijo kot uslužbenca pov. za finance pa dalo zapretil, ker niso ugodili Cartlu kot poedincu na račun ostalih marljivih kmetov.

Dobro bi bilo, če bi tov. Cartl šel malo k sosedom, ter se z njimi posvetoval, kako oni gospodarijo, da lahko poravnajo davke. Potem bi verjetno prišel do prepričanja, da krivica leži pri njem samem in da jo bo odpravil edino le sam na podlagi nasvetov, ki jih bo dobil pri marljivih gospodarjih.

Izredni občni zbor KZ v Cirkulaneh

Cirkulane, 9. jun. (TF). Včeraj je bil v Cirkulaneh izredni zbor članov KZ Cirkulane v svrhu rešitve važnih gospodarskih vprašanj, kot so krediti, jamstvo in drugo. Na splošno začudenje pa je udeležba pokazala takšno mrtvilo, da ga ni mogoče opravičevati z zaostalostjo, niti z bedo ali pomanjkanjem sredstev. Pri takšnem stanju tudi ni čudno, če pride upravni odbor do zaključka, da ni rentabilno niti poslovno ravnanskega haloškega kmeta. Kako naj bo potem rentabilna kmetija v hrubu in od česa potem v Halozah ljudje sploh živijo?

Vsi želimo boljše življenje, vendar ga bomo lahko dosegli le z dvigom gospodarstva, za kar pa imamo le možnost preko kmetijskega združništva. Nikdo nam ne bo ničesar podaril, razen tega imamo vse možnosti, si z lastnimi rokami in glavami in s pomočjo dobrih nasvetov naših strokovnih delavcev in agronomov ustvariti boljše življenske pogoje.

Nesreča nikdar ne počiva...

Prepolje. Kirbiša Ivana so v gostilni v Strmcu pretepli s koli in noži neznanec ter mu prizadeli poškodbo po glavi in telesu.

Moškanjci. Prejac Ana si je pri padcu s koleca zlomila ključnico.

Nadole. Lorbac Franc si je poškodoval levo nogo v stopalu.

Naraplje. Brglez Jože si je zlomil desno roko.

Budina. Rogini Francu je padel tram na hrbtnico ter mu jo poškodoval.

Grajena. Kolarič Franc si je pri padcu s koleca poškodoval glavo.

Sp. Velovlak. Lenart Jože si je poškodoval koleno desne noge.

Majski vrh. Pergerja Jožeta je nekdo v Podlehniku z nožem dregnil v desno nogo.

Orešja. Markezit Ivan si je pri padcu poškodoval desni komolec.

ŠPORT

Javni telovadni nastop ptujske gimnazije

Ptuj, 7. jun. (SV). Dijaki ptujske gimnazije so 4. junija ob 20. uri na Kvedrovem trgu v glavnem prikazali svoje delo v telovadnici z javnim nastopom v prostih vajah in na orodju.

Gledalce in dijaštvo je pozdravil ravnatelj tov. Kranjčić Ivo, ki se je zahvalil za obisk tudi predstavnikom oblasti in poudaril, da je telovadba sestavni del šolske vzgojne dejavnosti pri ustvarjanju novega človeka, graditelja socializma in čuvarja nove Jugoslavije v duhu pridobitev iz NOB. Povedal je: »Telovadba je potrebna za pravilen telesni razvoj in utrjuje zdravje; s telovadbo naj bi se ne bavila samo mladina, morala bi biti množična, prijetno razvedrilo in nujna telesa nega državljana Jugoslavije. S telovadbo omogočamo tudi pravilen razvoj umskih sposobnosti in socialističnih vrlin: kolektivnost, tovarištvo, samozavest, vero v lastne sile, čut za disciplino in samodisciplino, odličnost, vztrajnost itd. V vrstah telovadcev in športnikov ni mesta za delomirneže. Ni nam žal rekordarjev Mitiča, Palmetove, Lajovca, ki so se sami izločili iz naše skupnosti in sprejeli podkupnino tujca. Naš telovadec, naš športnik ne teži za uspehi zaradi denarnih koristi, naš športnik želi uspeti, ker njegov uspeh veča slavo domovine. Naši telovadci so predani patrioti.«

H koncu je tov. ravnatelj opozoril dijaštvo, naj skrbi za svoje zdravje še naprej s telovadbo, da bodo zdravi laže in resno študirali. Po govoru je bil nastop. Lepota tega nastopa je bila prav v množičnosti, čprav se zlasti nižji razredi niso dočela znašiti in delno slabo krili vrste. Vendar so nastopajoči kljub nekaterim pomanjkljivostim močno ugajali. Nekaterim staršem so obrzi kar žareli, saj pa je mladost resnično očarljiva.

Posebej so uspeli s prostimi vajami dijakinje od 4. do 8. razreda. Gledalce so navdušile vaje na orodju: bradlji, konju, mizi, gredeh. Prav tako kot na akademiji TVD »Partizan«, so tudi na šolskem nastopu navdušile s talno vadbo nastopajoče dijanke.

V celoti je nastop uspel, zadovoljni morajo biti dijaši in seveda tudi oba učitelja za telesno vzgojo: tov. Zavadlalo in tov. Zega. Z veselim do telovadbe in s težnjo, ki mora biti lastna dijaštvu, bo prihodni nastop prav gotovo še boljši, lepši. Ptujčani pa bodo ponosni na študijsko mladino, polno ognja in mladostnih sil, ki so potrebne za uspeh v življenju.

Ptuj, 1. jun. (ik). V današnjem dvojnem dopoldanskem in popoldanskem nogometnem sporedu so bili doseženi naslednji rezultati:

V prvi tekmi so ptujski pionirji zasluženo premagali pionirje iz Maribora z minimalnim rezultatom 2:1 (2:0). V naslednji tekmi so v prvenstveni igri morali ptujski mladinci podležiti po svoji krivdi enakovrednemu, a vendar boljškemu nasprotniku z rezultatom 2:0 (1:0). Nato so igrali vojaki mariborske in ptujske garnizije. Po boljši igri so zasluženo zmagali ptujski vojaki z rezultatom 6:0 (2:0). Popoldne pa so v glavni prvenstveni nogometni tekmi zmagali Ptujčani nadmočno z visokim rezultatom 6:2 (4:0). Gole so dosegli za Dravo Sirec II. štiri, Ladinek in Goričan po enega.

Kljub porazu uspeh »Drave«
Nafta (Lendava)—Drava Ptuj 4:1 (1:1)
Ptuj, 8. jun. (ik). Ker je bila prvenstvena nogometna tekma prve slovenske nogometne lige Nafta—Korotan preložena na 1. julij, je vodstvo ptujske Drave povabilo v goste lendavsko Nafto. To nedeljo bi morali igrati nogometno tekmo za Titov pokal z Rakicnikom iz Murske Sobotice, toda ta jo je brez borbe predal 3:0 w. o. — Po tehnično boljši in hitrejši igri so gosti zasluženo premagali domačo enajstotrico, ki se je predvsem odlikovala po borbenosti.

Hiter napad v začetku igre bi lahko že v prvih minutah prinesel uspeh Dravi, vendar zaradi odlične obrambe gostov ptujski napad ni uspel. Igra je bila popolnoma enakovredna. Folagoma je Drava pričela prevladovati in v 32. minuti je Ladinek s sijajnim strelom povelj domače v vodstvo. Nafta ta gol ni zmedel in presenetil, izenačila je tik pred koncem polčasa — 1:1.

V drugem polčasu pa se je začela vse bolj izražati tehnična in fizična premoč gostov, prav posebno njihova tehnika in hitrost. V glavnem zaradi nesopazuma domače obrambe so igralci Nafta dosegli še tri gole.

Drave se je danes držala smola, prav posebno pa Sireca II, ki je kar tri sijajne žoge poslal v prečko. V polju je bila Drava enakovredni nasprotnik vse do tretjega gola.

Železnikar (Maribor-pionirji) — Drava (pionirji) 1:0 (0:0)

Maribor, 1. jun. (Poto). V današnji prvi povratni nogometni tekmi pionirjev so morali ptujski pionirji nezasluženo podležiti tehnično slabšim, vendar fizično močnejšim Mariboranom z minimalnim rezultatom 1:0. Gol je padel po krivdi vratarja, najboljša pa sta bila Kovač in Murko.

Železnikar (Maribor-miad.)—Drava-miad. 2:0 (2:0)

Maribor, 8. jun. (cn-). V povratni tekmi iso tudi drugič morali ptujski mladinci podležiti proti mariborskemu Železnikarju v glavnem po krivdi obrambe, predvsem vratarja, ki je po nepotrebnem po svoji nepazljivosti izpustil oboj gola. V drugem polčasu je Sirec III. zarezal najlepšo priliko za gol. V obrambi je zadovoljil edino Krapša, ki se je trudil, vendar je delo posameznika premalo.

ŠAH

Mesečnega brzoturnirja ŠD Ptuj, ki se je vršil 10. t. m., se je udeležilo 16 igralcev. Naslov prvaka je dosegel Pernat potem, ko je v odločilni igri premagal Pešla, s katerim sta dosegla 12,5 točk. Slede Zuncer 11,5, Rudolf 11, Berden 10,5, Kosmač in Bohak po 10, Maurič 9,5 točk itd.

FILATELISTIČNI KOTIČEK

Iz Filatelističnega društva v Ptuju

Ptujsko filatelistično društvo je bilo ustanovljeno leta 1949 in ima danes 51 članov, od katerih je enajst mladincev. Filatelistično društvo je priredilo svoj poseben prostor na II. okrajni gospodarski razstavi in dobilo priznanje za svojo okusno pregledno razloženo gradivo in znamke. Na tekmovalju Filatelistične zveze Slovenije so si ptujski zbiratelji znamk priborili osmo mesto, kar je zanje velik uspeh.

Letos je društvo obesilo na zidu kavarnice »Moskva« okusno izdelano omario, v kateri bo objavljalo društvene objave in sestanke, ki se bodo vršili dvakrat mesečno, in najnovejše vesti iz filatelije doma in po svetu. Tudi »Ptujski športnik« bo v nadaljnjih številkah imel svoj kotichek, v katerem bo društvo objavljalo najzanimivejše članke iz filatelije.

Cene na ptujskem trgu dne 11. junija 1952

za kilogram, liter ali komad

Privatniki: čebula (zelena) 50, česen 60, češnje 18—24, črnice liter 60, fižol 50, gobe lis. 100, grah v stroju 70, jagode gozdne 100, vrtnke 80, jajca 7—8, krompir 14, novi 80, koleraba 40, kumare 80, kis domači 20, korenje 40, koruza 22, moka (koruzna) 30, moka (ajdova) 60, moka (eotna) 50, maslo (surovo) 300—350, mleko 20, peteršilj 50, piščanci kom. 180, perutnina kom. 400, proso 40, solata (endivija) 30, smetana 100—110, sir 50—70, solata v glavah 30, spinaca 40, zdrob (koruzni) 45, zaseka 220.

Trg. podjetje »Rožnik«: novi krompir 45, stari 13, grah v stroju 55, luščen, stari 40, češnje 16, ajda 35, pšenica 40, koruza 21, fižol 40—43, kaša (ječmen) 45, riž 250, bučno olje 225.

Mestna ekonomija: kaša (ječmen) 40 do 50, kaša (prosenca) 30—40, solata v glavah 25, koleraba 30, kumare 100, česen 50, čebula 40, med (cvetlični) 250, kis 20, mleko 18, jajca 7.

Vrtnarstvo Mišinc: kumare 80, korenje 50, koleraba 20, česen 45, čebula 40, solata v glavah 20.

MALI OGLASI

MALI ČEBELNJAK ter pet »Znidarščič« panjev s čebelami prodam. Volkmerjeva 6, Ptuj. (Za pokopališčem).

PRODAM POSESTVO s stanovanjsko hišo, z lepimi njivami in sadovnjakom. Cena 200.000 din. Kranjc Franc, Gabernik 53, p. Juršinci.

ČEBELARJI POZOR! Čebelarstvo društvo v Ptuju ima na razpolago prvovrstne satnike, ki jih izdajamo na novi etiskalnici. Prevezujemo vosek v predelavo in eventualni odkup. Člani imajo prednost. Odbor.

TRANSMISIJA (kompletna) na prodaj. Muršičeva 24, Ptuj.

NAŠEL SEM možko kolo št. 53775. Vrnem ga lastniku, ki predloži dokaz lastništva. Marija Skledar, Apatič št. 22.

IZGUBIL SEM DENARNICO pri Mestni klavnici Ptuj, z osebno izkaznico in šofersko izkaznico na ime Letonja Janez, Trg svobode 2, Ptuj, ter 3000 dinarjev. Najditelja prosim, da mi vrne vsaj dokumente, denar naj odži za nagrado.

ZELEZEN ŠTEDILNIK, popolnoma nov, prodam ali zamenjam za dobro ohranjeno žensko kolo. Naslov v upravi lista.

POZIVAM OSEBO, ki mi je ukradla 25. maja 1952 na Hrvaškem trgu denarnico z osebno izkaznico in knjižico o kolesu ter nekaj denarja, da jo takoj vrne. Čufuta Jože, Ložina št. 27, p. Podlehnik.

PRAZNO ALI OPREMLJENO SOBO v Ptuju išče mirna farmacevtka. Ponudbe na upravo lista.

NAJDENI SO otroški nizki čevlji v Ptuju. Vprati pri Kuhar Neži, Kiccar 138, p. Ptuj.

DRUŽINSKO SPALNICO, novo, ugodno prodam. Cena 52.000 din. Naslov v upravi lista.

TRAVERZE (6.30x0.25 m) prodam. Naslov v upravi lista.

NE POZABITE,

— da bo 18. in 23. junija žrebanje državne loterije FLRJ!

— da garantiramo zadenete dva doblika, če imate deset srečk z zaporednimi številkami!

— da igra vsaka srečka dvakrat!

— da dobite srečke v vseh ptujskih trafikah!

Važno opozorilo!

Opozorjamo starše, da privedejo s ponedeljek, dne 16. t. m. ob 16. uri, davici otroke, ki so bili prvič cepljeni dne 15. maja. Torej cepljeni bodo le otroci, ki jim je potekel en mesec od prvega cepjenja. Tudi tokrat je cepljenje obvezno!

LO mestne občine Ptuj

Kam v nedeljo?

Na veselo zabavo, ki jo priredi APT Rogoznica dne 15. junija v Zadružnem domu v Rogoznici z veselo Nušičevimi komedijami »Navaden človek«.

Po predstavi prosta zabava s plesom, dobra haloška kapljica in kmečke zabance. Pričetek točno ob 15. uri.

Vabi odbor.

SKUD »Anton Ingoič« Majšperk vprizori v nedeljo, dne 15. junija 1952 ob 16. uri (4. uri popoldne) četrtič dvorani Tovarne volnenih izdelkov Majšperku opereto v treh dejanjih »Planinska roža«.

OBVESTILO STUDIJSKE KNJIZNICE

Studijska knjižnica v Ptuju obvešča obiskovalce, da bo od 10. junija 1952 dalje odprta čitalnica trikrat tedensko in sicer vsak torek, četrtek in sobota popoldne od 14. do 21. ure, v ostalih dneh, razen nedelje, pa predpoldne od 8. do 12 ure. Vselej se bodo tudi izposojevale knjige na dom. Izposojevanje knjig je brezplačno.

Uprava

OBJAVA!

Združenje šoferjev in avtomobilistov LRS, Klub v Ptuju, priredi majsovi sestanek vseh članov kluba. Vabljeni so tudi vsi vozači avtomobilov in mehaniki, ki še niso vključeni v našo stanovsko organizacijo, da se tega stanka udeležijo.

Sestanek se bo vršil v nedeljo, 15. junija 1952 ob 8. uri zjutraj v sejni dvorani Mestnega ljudskega odbora II. nadstropje v Ptuju. Vabljeni vsi, za člane udeležba obvezna!

ODBOR

OBVESTILO

Osnovna šola v Ptuju obvešča vse starše in prijatelje osnovnošolskih otrok, da bodo učenci osnovne šole Ptuj priredili v nedeljo, 15. t. m. ob 15. uri v Mestnem gledališču akademijo. Na sporedu bo: petje, deklamacije, telovadba in igra »Vedež«.

Večkrat smo že opazili, da odrasli omalovaževanjem gledajo na kulturno-prosvetno udejstvovanje naših otrok. Prazna dvorana daje zelo malo pomena našim najmlajšim. Zavedati se moramo, da jim z obiskom dalečo spodbude do takšnega udejstvovanja. Zato vsi vse, prav vse, ki se količkaj zanimajo za naš naraščajoč prav prirčno vabilmo da nas obiščete.

INTERESENTI ZA PRIKROJEVALNI TEČAJ, POZOR!

OKRAJNA OBRATNA ZBORNICA v PTUJU bo priredila prikrojevni tečaj tekstilne stroke pod vodstvom tov. Verdника iz Maribora. Interesenti da se prijavijo ustmeno ali pismeno do 15. junija pri Okrajni obrtni zbornici v Ptuju, Krempljeva 1.

POMOČNIŠKI KANDIDATI, POZOR!

POMOČNIŠKA IZPITNA KOMISIJA za okraj Ptuj obvešča kandidate za pomočniške izpite, da se bodo izpiti vršili v začetku julija t. l. ter naj vložijo prošnje s potrebnimi dokumenti v Okrajno obrtno zbornico v Ptuju, Krempljeva ulica 1, do 20. junija 1952.

OBRATNI OBRATI, POZOR!

OKRAJNA OBRATNA ZBORNICA PTUJU poziva vse obrtne obrate vs sektorjev, da prijavljajo in odjavljajo pri Okrajni obrtni zbornici v Ptuj svojo delovno silo. Vsako sprejemanje brez predhodnega evidentiranja je prepovedano, prav tako pa je v škodo de tičnemu posamezniku.

Okrajna obrtna zbornica Ptuj

OBJAVA

Po odločbi Občinskega odbora Središče, z dne 22. maja 1952, št. 208-5, preidejo Obrtna podjetja KLO Središče s 1. junijem 1952 v likvidacijo. Pri glasitveni rok je do 30. junija 1952. Likvidator

PREKLIC

Preključujem, kar sem neresnično govorila o Špešič Milici iz Obreža in se zahvaljujem Špešič Francu, da od stopa od tožbe.

Juršič Marija.

OBVESTILO

Popravljalnica nogavice Ana Pregel Ptuj, Prešernova ul. 7, prošim čer stranke, da dvignejo popravljalno nogavice do zadnjega tega meseca ker bo delavnica potem nekaj časa zaprta.

RAZGLAS

Vsled slabih mostov preko Pesni in cestnih propustov na cesti Dornat—Polensak bo od 16. junija 1952 nadaljnega cesta zaprta za vsak promet z motornimi in vprežnimi vozili. Promet se preusmeri iz Dornave preko vsi Pacinje—Hvalčinski—Polensak.

Opozorjamo vse voznike, da se ne vedeno odloka drže, da ne bi prišazadi neupoštevanja do prometnih oddelka za notranje zadeve OLO PU

Iz pisarne